

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn co[mmun]i sa[n]cto[rum]. De Apostol[is]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

De apostolis Euangelium

In festo sancti Lucę euangeliste Euange. Hoc mando vobis vt diligatis inuicē. Hoc euange. cū sua postilla quere in cōmuni sanctorum de aplis.
In festo scōrō Simonis et Jude aploz Euāg. Videns iesus turbas ascēdit in montē. Hoc euāg. cum sua postilla quere in cōi scōrō de martyribus.
In festo omniū sanctorum Euangel. Videns iesus turbas ascēdit in montē. Hoc euāgel. cū sua postilla: quere infra de pluribus martyribus.
In festo sancti Martini euāgelii. Sint lumbi vestri p̄cincti. Hoc euāgel. cū sua postilla quere infra in cōmuni sanctorum de confessoribus.
In festo sanctę Katherine euāge. Sile ē regnū celoz thesauro absco. i agro. Hoc euāge. cum sua postilla quere infra in cōi sanctorum de virginib⁹.
Cetera de scis euā. cū ipoz postil. q̄re i cōi scōrō.
Incipit postil. de cōi scōrō: et p̄mo de aplis.

Postilla.
S

Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. Maiorem hac di. rē. Joannis. xv. Hoc euangelii dixit dominus iesus anno r̄us. r̄xiiij. ix. kalendas Aprilis: feria v. cēne domini: luna. xiiij. idicōe. vj. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Joannes in eodē cap. q. christus dixit discipulis suis: Ego suz vitis vera: et vos palmites: qui manet in me et ego in eo: hic fert fructus multus: qz sine me

Joā. xv. b. q̄si in medio.

In illo tēpe. Dixit ie. di. su. Hoc ē p̄ceptū meū: s. deus p̄nci aliter includit: et primus secundario: et est tota lex.

vt diligatis inuicē sic dilexi vos. b. s. i. illa est maxima dilectio.

Maiore hac dilectōe nemo hz. c. s. sicut ego feci et vos facietis.

vt aīam suā ponat q̄s p̄ amici suis. Uos amici mei estis si feceritis. d. s. vt diligatis inuicē: qz hoc est p̄ceptū meū.

tis ea q̄ ego p̄cipio vob. Jā nōn e. s. cū manifestē vobis consiliū cordis mei.

dicā vos suos: qz seru⁹ nescit qd f.

nihil potestis facere. Tūc sequit euāge. hō. a. Hoc est p̄ceptū meū: vt diligat inuicē. hō. nō verbo vel lingua tū sed opere et veritate. b. Sicut dilexi vos. q. ipse opere dilexit eos: monstrat cum dicit.

c. Maiorem hac dilectione nemo habet vt animā suā ponat quis p̄ amicis suis. hō. q. di. Nihil plus potest facere: q̄ vitā dare: que omib⁹ est charior. Tū aplis. b. dixit nos et tradidit semetipsum p̄ nobis. Jē. Reliqui domū meam: dimisi hereditatem meam: dedi dilectā animā meā rē. d. Uos amici mei estis si feceritis ea que p̄cipio vobis. hō. ex amore vt amici: nō ex timore vt serui. e. Jāz non dicam vos seruos. Lira. Tū amore seruili subiectos ē. f. Quia seruus nescit qd faciat dominus eius. Lira. Hoc videmus in humanis: secreta em̄ reuelantur filiis: cuiusmodi erant apli q̄ christo erant subiecti amore filiali.

A ideo subdit. a **C**los autē dixi ami-
cos rē. nota feci vobis. **Lyr.** hoc nō
est intelligēdū de oibus simpliciter et abso-
lute: qz apli nō habuerūt tantā plenitudi-
nē sciētie sicut christus: sed ē intelligēdū de

euāgelij locutus est dñs iēsus anno eius
xxxiii. ix. kal. apulis. feria. v. f. cōgnō dñi. lu-
na. xiiii. indictōe. vj. **Antiph.** illius euan-
gelij scribit sanctus **Jo.** in eodē ca. q. **Chri-**
stus dixit discipulis suis. Ego elegi vos:

^{et non seruos.}

a **faciat dñs et vōs at dñi amicos**

^{que vobis sunt annūcianda}

qz oīa q̄cūqz audiui a p̄re meo

^{qz sup oīe meritū ē christi}

b **nota feci vobis. Nō vōs me ele-**

^{et oī gēte vocant vōs ad fidē et p̄fortiū meū.}

c **gistis: sed ego elegi vos: et p̄posui**

^{hec est cā electōis in edificatiōe fideliū.}

d **vos vt eat et fructū afferatis: et**

^{et fides p̄dicata māebit i aliq̄b ad p̄lamatiōē}

f **fructus vester maneat. Et quōd cū**

^{seculi. hic notatur fructus fidei.}

qz petieritis patre in nomie meo/

g **dabit vobis.**

Aliud euāgelij de Aposto-

lis. Joannis. xv. c. in medio.

Il

lo tēpe:

Bi. ie. di. f.

^{et i. p̄cipio.}

hec mādō b

vobis vt di-

^{alterutrū.}

ligatis inui-

cē si mūd^o

^{et si nō miremini.}

vos odit: sci-

^{et mundus.}

tōte qz mē priore vobis odio ha-

^{ratio odij. et i. opera mundi fecissetis.}

buit. Si d mūdō fuisset: mūd^o m

^{et id est opus et operarios suos.}

quod suū erat diligeret: quā ve-

^{et opera eius contempnēdo. et vocant.}

ro de mūdō nō estis: sed ego ele-

et p̄posui vos vt ea-

tis et fructū afferat-

is: et fructus vester

maneat. Tunc seq̄-

tur euāge. hodie.

b **hec mando**

vobis vt diliga-

tis inuicē. Tbo.

^{scz mutua dilectio-}

^{ne: est em̄ illud qd}

ego p̄re ceteris cō-

mendo et p̄cipio.

i **Si mundus**

vos odit. T. y. hic

^{accipit si. p. q. q. d.}

qz futurū est vt mū-

ndus vos odiat.

k **Scitote. T. y.**

^{ra. ad cōsolatiōē}

^{vraz.}

Quia

me p̄re vobis

odio habu. Si

de mūdō fuisset:

tis. Tbo. i. de nūe

ro hoīm mūdano,

rū et amatoz mun-

di. m. T. y. dñs

qd suū erat dili-

geret. Tbo. id est

amatores mōi vos

tāqz sibi cōformes

diligerent. Simili-

tudo em̄ et cōueni-

entia ē cā amoris.

vñ dicif. Om̄e ani-

mal diligit sibi si-

mile. n. T. y. Quia

vero de mundo

nō estis. i. rebus

mūdi p̄ amore ad-

herētes. o. T. y. Sed

ego elegi vos d

mūdō: p̄pterea

vos odit mūd^o.

33

Dat. 6. d
2u. 12. d

Postilla

Nec mā-
do vo-
bis: vt
dilige-
tis inuicē. **Jo.**
15. hēc p̄ba sacri

Ecl. 15. c.
infra. 23 b

De Apostolis

E Tho. i. mali hoies vos odiunt et persequuntur velut reprobes eorum qui ipsi amant. **L**y. dissimulatio est et causa odii. **A**ppli autem dissimiles erant hominibus mundanis: et ideo non debebant admirari si eos odio habuerunt. **a** **C**abe-

mentote sermo-

nis mei quem ego

dixi vobis. **N**on

est servus maior

domino suo: si me per-

secutus fu. et vos per-

sequentur. **T**ho. i. si

caput persecuti sunt:

persequentur et membra

Christus autem est ca-

put apostolorum: et ideo ex-

emplo Christi debe-

bant patienter tole-

rare tribulationes per-

sequentium. **b** **S**i

sermo. meum ser-

uauerint et verum

suabunt. **T**ho. q.

d. **S**i persequerentur et

non impleverunt me-

os sermones: sic etiam

non implebunt

vestros. **c** **S**ed

hec omnia facite vo-

bis propter nomen

meum. **T**ho. i. pro-

pter amorem nominis

mei. **d** **Q**uia

nesciunt eum qui me

misit. **L**y. si deum

patrem: licet cognos-

ceret deum inquit et

pater omnium per creati-

onem: non tamen cognos-

uerunt eum in quan-

tum misit filium suum

ad salutem credenti-

um. **I**ta tamen ignora-

tia non excusabat

eos in persecutio-

ne Christi et apostolorum: quia

precedebat ex odio

et invidia. **e** **S**i

venisset. carne as-

sumendo. **f** **E**t locutus est eis fuisse. docendo vobis et exēplis. **g** **P**etrus non habet. per in infidelitatem. **h** **N**unc autem excusa-

non habet. de peccato suo. **T**ho. q. veni et lo-

cutus sum eis dicat. **i** **Q**ui me odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

et persequitur me. odit

g **i** vos et mundo: propterea odit vos

h **m**undus. **A**dmoneatote sermonis mei

i **q**uem ego dixi vobis: **N**on est seru-

m maior domino suo. **S**i me persecuti

sunt: et vos persequuntur: si sermonem meum

servauerint et verum suabunt. **S**ed

hec omnia faciet vobis propter nomen

meum: quia nesciunt eum qui me mi-

sit. **S**i non venissem et locutus es eis

fuissem: peccatum non haberent.

Nunc autem excusationem non ha-

bebit de peccato suo: **Q**ui me odit

et patrem meum odit. **S**i opera non fe-

cissem in eis quem nemo alius fecit:

peccatum non haberet. **N**unc autem

et viderunt et oderunt et me et pa-

trem meum: sed ut impleatur sermo

qui in lege eorum scriptus est: **Q**uia

odio habuerunt me gratis.

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

g **f** **h** **i** **k** **l** **m** **n** **o** **p** **q** **r** **s** **t** **u** **v** **w** **x** **y** **z**

Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est. Joannis xv. Hoc sacrum euangelium locutus est dominus Iesus anno eius. xxv. ix. kalen. Aprilis. feria. v. cene

domini. luna. xiiii. indictione. vi. Ante initium illius euangelii scribit sanctus Joannes in precedenti ca. q. christus dixit discipulis suis: Qui habet mandata mea et servat ea: ille est qui diligit me. Qui autem diligit me: diligetur a patre meo. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum. a. **E**go sum vitis vera. xv. Sicut enim vitis materialis habet lignum vile et de spectum: quasi inutile videtur: cum tamen fructus optimos habeat: Ita christus in humana natura videbatur abiectus: vilis et despectus: et tamen per eius humanitatem secutus est fructus gloriosus. Anus enim nature sunt vitis et palmites: et christus dicit vitis ratione humanitatis:

in qua natura est fidelibus hominibus similis. b. **E**t pater meus agricola est Thomas. Sicut enim agricola colit vineam vel agrum ut fructificet: sic deus animam. c. **O**mnem palmitem in me non ferentem fructum. x. y. id est eos qui sola fide sunt adherentes christo: sed non per charitatem operantem. d. **T**ollet eum qui talis infructuosus et ociosus homo

abscondet per condemnationis sententiam. f. in morte: et mittet in ignem eternum. **E**n dicit: Omnis arbor que non facit fructum bonum: excidet et in ignem mittet. e. **E**t omnem qui fert fructum purgabit eum. xv. per mundi tribulationes: quid sunt quedam medicine et purgationes. f. **E**t fructum plus afferat. xv. Sicut in vite materiali aliquid palmites etiam fructuosi rescinduntur: ne humor nimis dissipetur: et sic vitis unita fortificat et magis fructificat: sic per tribulationes iocunditate vite patris a fidelibus rescindendo corda eorum retrahuntur ab amore mundiali: et sic in toto recollecta feruntur in deum: et faciunt maiorem fructum bonorum operum. g. **I**a vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. f. i. doctrinam quam accepistis per executionem. g. **M**anete in me et ego in vobis. Si b. **E**xempli gratia. c. **U**t palmes non possunt facere fructum: a semetipso nisi manserit in vite: f. fructum boni operis facere poteritis. sic nec vos nisi in me manseritis. f.

Aliud euangelium de apostolis. Joannis. xv. a. in principio.

in cena ultima.

In illo tempore

dixit eis. dis. su. Ego

f. i. significor per fructifera vite et non aliena et infructifera.

Ego sum vitis vera: et pater meus agricola est.

qui colit me vitem.

Omnem palmitem in me non ferentem fructum: tollet eum:

f. facientem.

Et omnem qui fert fructum: purgabit eum: ut fructum plus afferat.

f. id est ramusculum.

Ia vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis.

Manete in me et ego in vobis. Si b.

Ut palmes non possunt facere fructum: a semetipso nisi manserit in vite:

Sic nec vos nisi in me manseritis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

Et ego in vobis.

qua homo est in deo et deus in homine. i. **S**i cut palmes non possunt ferre fructum a semetipso nisi manserint in vite. xv. hoc videmus in vite materiali: quia ferre fructum non potest nisi particeps sit humoris et pinguedinis ipsius stipitis. k. **S**ic nec vos. Tho. fructum aliquem potestis facere. f. opus aliquod quod sit meritorium vite eterne. l. **N**isi in me manseritis. p. fide et

De vno Martyre

E amorē: a **E**go sū vīr z vos palmi-
tes. **Ly.** q. d. si vultis fructificare: mane-
te in me. **b** Qui manet in me. **Glo.**
credēdo z obedēdo. **c** Et ego in eo.
illuminando/subueniendo z pleuerantiā

dando. **d** Hic

fert fructū mul-

tū. **f.** bonorū ope-

rū. **e** Quia si

ne me nihil po-

test/facere. **Tho.**

nec parū nec mul-

tum: immo nec co-

gitare aliquid bo-

ni. **U**bi dicit Apo-

stolus. **N**ō sumus

sufficientes cogita-

re aliquid a nobis

quasi ex nobis rē.

f Si q̄s in me

nō māserit: mit-

tet foras. **f.** p ab-

scissione in morte.

Sicut pal.

bor. **S**ic palmes

a vite sepatus ex-

tra vineā p̄icitur:

sic infidelis p̄ sepa-

tionē ab unitate ec-

clesiē. **U**bi dicit. **Fo-**

ris canes/venefici/

et impudici rē.

b Et arefcet.

per amissionē hu-

moris gratiē.

i Et colligent

eū. **f.** angeli execu-

tores diuine iusti-

ciē. **k** Et in ig.

mittet. **f.** inferna-

lē. **l** Et ardet.

scz sine fine in per-

petuitate p̄gnē.

m Si manseri-

tis i me. **p** dilecti-

onē. **n** Et x̄ba

mea i vo. manse-

rint. **Q**uōd si v̄r dī i

glo. q̄ facim⁹ qd

reuera ad maiorem attentionem.

a ego sū vitis z vos palmites: quī

scz manebō.

s manet in me et ego in eo: hic fert

quod alia nō fieret.

e fructū multū: quia sine me nihil

bōni operis. **f** in fide mea exduferit:

f potestis facere. **S**i quis i me nō

extra vineā corpis christi z ecclesie.

māserit: mittetur foras sicut pal-

h ex defectu grē z deuotiōis. **f** angeli in iudicio

k mes/z arefcet: et colliget eū: et in

inferni. **p**unietur perpetue.

i gnē mittent: et ardet. **S**i māse-

sicut palmes fructifera in vite

n ritis in me: z verba mea in vobis

per fructificationē. **f** boni saluiferū.

manserint: quōd cūq; volueritis

petētis: et fiet vōbis.

Incipit cōmune de Marty-
ribus. Et primo de vno marty-
re Euangelium. **M**atthēi. **XVI.**
d. quasi in fine.

fid est in p̄ceptis
meis perfecte am-
bulare.

vult post
me venire: abnegēt semetipsum

christus p̄cepit: diligimus que p̄mittit.
o Quod cūq; volue. **Tho.** desiderio et
affectiōe. **p** Petētis. i orōne discrete
et p̄seueranter. **a** Et fiet vōbis. **Ly.**
de pertinentibus ad salutem vestram.

Si quis
vult rē.

Barth.

XVI. mar.

vii. Lu. ix. Hāc bi-

sto. hui⁹ euā locut⁹

ē dñs iesus āno ei⁹

xxxij. iij. kal. augu.

se. v. P̄ā in iūtiū ill⁹

euā. scribit s̄a. mat-

theus i eo. ca. q̄ cē

pit iesus ostēdere

discipulis suis: q̄

oportet eum ire in

hierosolimā: z m̄l-

ta pati a seniorib⁹

et scribis et p̄ncipi-

bus sacerdotū: et

occidi: et tertia die

resurgere. Et assu-

mens eū petrus: q̄

pit increpare illuz

di. Absite a te dñe:

non erit tibi hoc:

Qui p̄uerius dixit

petro: Vade post

me sathanas: scan-

dalū mibi es. **Ly.**

i. Q̄tū ē i te vis me

a salute mundi p̄e-

dire: q̄ nō sapiō q̄

dei sunt/ sed ea que

hoim. **Ly. Petrus**

dixit ista verba Je-

su christo mor⁹ et

affectu humano.

Tūc iesus dixit di-

scipul. r̄ **l Si q̄s**

vult post me ve-

nire. **Ly. meam**

doctrinā z facta se-

quendo. **l Ab-**

neget semetip̄z.

Boi. i. p̄p̄iū iēsa

2. Co. 5. b

Apo. vi. c